

Srijeda, 25. studenog 2015.

P8_TA(2015)0410

Suzbijanje radikalizacije i novačenja europskih građana u terorističkim organizacijama**Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2015. o suzbijanju radikalizacije i novačenja europskih građana u terorističke organizacije (2015/2063(INI))**

(2017/C 366/08)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 2., 3., 5., 6., 7., 8., 10. i 21. Ugovora o Europskoj uniji te članke 4., 8., 10., 16., 67., 68., 70., 71., 72., 75., 82., 83., 84., 85., 86., 87. i 88. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir publikacije „Studija o manjinama i diskriminaciji u Europskoj uniji – podaci iz izvješća 2.: muslimani” i „Studija Agencije za temeljna prava o iskustvima Židova i njihovu poimanju zločina iz mržnje i diskriminacije u državama članicama Europske unije” koje je objavila Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA),
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a od 8. listopada 2004. o prijetnjama terorizma međunarodnom miru i sigurnosti,
- uzimajući u obzir Povelju o temeljnim pravima Europske unije, a posebno njezine članke 6., 7., 8., članak 10. stavak 1. te članke 11., 12., 21., 48., 49., 50. i 52.,
- uzimajući u obzir Strategiju unutarnje sigurnosti EU-a koju je Vijeće usvojilo 25. veljače 2010.,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 22. studenog 2010. pod nazivom „Strategija unutarnje sigurnosti EU-a na djelu: pet koraka prema sigurnijoj Europi” (COM(2010)0673), kojom se uspostavlja europska Mreža za osvještavanje o radikalizaciji (RAN),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. rujna 2013. o drugom izvješću o provedbi Strategije unutarnje sigurnosti EU-a ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 15. siječnja 2014. naslovljenu „Sprječavanje radikalizacije koja dovodi do terorizma i nasilnog ekstremizma: Jačanje odgovora Europske unije” (COM(2013)0941),
- uzimajući u obzir Revidiranu strategiju EU-a za borbu protiv radikalizacije i novačenja terorista koju je usvojilo Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove na sastanku održanom 19. svibnja 2014. te odobrilo Vijeće na sjednici održanoj 5. i 6. lipnja 2014. (9956/14),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 20. lipnja 2014. naslovljenu „Završno izvješće o provedbi Strategije unutarnje sigurnosti EU-a 2010. – 2014.” (COM(2014)0365),
- uzimajući u obzir izvješće Europolu o stanju i trendovima u području terorizma u Europskoj uniji (TE-SAT) za 2014. godinu,
- uzimajući u obzir Rezoluciju o prijetnjama međunarodnom miru i sigurnosti izazvanima terorističkim djelima, koju je Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda usvojilo 24. rujna 2014. (Rezolucija 2178 (2014)),
- uzimajući u obzir izvješće (15799/14) koje je koordinator Europske unije za borbu protiv terorizma 24. studenog 2014. podnio Europskom vijeću,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0384.

Srijeda, 25. studenog 2015.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. prosinca 2014. o obnovi Strategije unutarnje sigurnosti EU-a ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove od 9. listopada i 5. prosinca 2014.,
 - uzimajući u obzir izjavu s neformalnog sastanka Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove od 11. siječnja 2015.,
 - uzimajući u obzir raspravu na plenarnoj sjednici od 28. siječnja 2015. o mjerama protiv terorizma,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. veljače 2015. o mjerama protiv terorizma ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir neformalni sastanak Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove održan 29. i 30. siječnja 2015. u Rigi,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove od 12. i 13. ožujka 2015.,
 - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 28. travnja 2015. naslovljenu „Europski program sigurnosti” (COM(2015)0185),
 - uzimajući u obzir presudu Suda Europske unije o Direktivi o zadržavanju podataka,
 - uzimajući u obzir dodatni protokol Konvenciji Vijeća Europe o sprečavanju terorizma te Akcijski plan Vijeća Europe za borbu protiv nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji dovode do terorizma, donesen 19. svibnja 2015.,
 - uzimajući u obzir Zelenu knjigu Komisije naslovljenu „Jačanje uzajamnog povjerenja u europskom pravosudnom prostoru – Zelena knjiga o provedbi kaznenog zakonodavstva EU-a u području oduzimanja slobode” (COM(2011)0327),
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i mišljenja Odbora za vanjske poslove i Odbora za kulturu i obrazovanje (A8-0316/2015),
- A. budući da se više od 5 000 europskih građana pridružilo terorističkim organizacijama i drugim vojnim postrojbama, a posebno ISIS-u (Daešu), Džahbat al-Nusri i drugima izvan Europske unije, osobito na Bliskom istoku i u sjevernoj Africi; budući da se taj fenomen sve više ubrzava i poprima znatne razmjere;
- B. budući da se pojam radikalizacije koristi za opisivanje pojave u okviru koje ljudi prihvaćaju netolerantna mišljenja, stajališta i ideje koje mogu izazvati nasilni ekstremizam;
- C. budući da nedavni teroristički napadi u Francuskoj, Belgiji, Tunisu i Kopenhagenu ističu sigurnosne prijetnje zbog prisutnosti i kretanja „stranih” boraca, koji su često građani EU-a, u Europi i njezinu susjedstvu; budući da je EU najoštrije osudio te napade te se zajedno s državama članicama obvezao na borbu protiv terorizma na teritoriju EU-a i izvan njega;
- D. budući da su strašni teroristički napadi koji su se dogodili 13. studenoga 2015. u Parizu, a u kojima su ubijene i ranjene stotine ljudi, ponovno ukazali na hitnu potrebu za usklađenim djelovanjem država članica i Europske unije u cilju sprečavanja radikalizacije i borbe protiv terorizma;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0102.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0032.

Srijeda, 25. studenog 2015.

- E. budući da je opasnost od terorizma u EU-u velika, posebno u onim državama članicama koje su se vojno angažirale u prekomorskim operacijama na Bliskom istoku i u Africi ili to i dalje čine;
- F. budući da je radikalizacija tih „europskih boraca” složena i dinamična pojava utemeljena na nizu globalnih, socioloških i političkih faktora; budući da se ona ne odnosi samo na jedan profil osoba te da utječe na muškarce i žene, a posebno na mlade europske građane iz svih društvenih slojeva, koji osjećaju da su u raskoraku s društvom; budući da uzroci radikalizacije mogu biti podjednako socio-ekonomski, ideološki, osobni ili psihološki te da radikalizaciju zbog toga treba tumačiti ovisno o okolnostima svake pojedinice osobe;
- G. budući da se zbog terorizma i radikalizacije vjere u velikoj mjeri promatraju kroz prizmu stereotipa, što stalno izaziva zločine iz mržnje i govor mržnje potaknute rasizmom, ksenofobijom ili netolerancijom prema različitim mišljenjima, uvjerenjima ili vjerama; budući da se mora istaknuti da je jedan od uzroka radikalizacije izopačena zloupotreba religije, a ne sama religija;
- H. budući da radikalizaciju ne treba povezivati ni s jednom ideologijom ili vjerom, ali da se ona može pojaviti u bilo kojoj od njih;
- I. budući da je jedan od argumenata kojim se nasilni ekstremisti koriste u novačenju mladih osoba taj da je islamofobija nakon dugogodišnjeg rata protiv terorizma u porastu i da Europa više nije mjesto gdje su muslimani dobrodošli i gdje mogu živjeti u jednakosti i prakticirati svoju vjeru bez diskriminacije i stigmatizacije; budući da to može dovesti do osjećaja izloženosti, agresivne ljutne, frustracije, usamljenosti i izoliranosti iz društva;
- J. budući da se borba protiv radikalizacije ne može ograničiti na islamsku radikalizaciju; budući da je i cijeli afrički kontinent zahvaćen vjerskom radikalizacijom i nasilnim ekstremizmom; budući da je politička radikalizacija također pogodila Europu kad je Anders Behring Breivik 2011. izvršio napade u Norveškoj;
- K. budući da golemu većinu terorističkih napada u državama EU-a godinama izvršavaju separatističke organizacije;
- L. budući da su prema podacima Europolu 2013. u EU-u izvršena 152 teroristička napada, od kojih su dva bila „vjerski motivirana”, a njih 84 bila su potaknuta etno-nacionalističkim ili separatističkim uvjerenjima, dok je 2012. u EU-u izvršeno 219 terorističkih napada, od kojih je šest bilo „vjerski motivirano”;
- M. budući da je borba protiv terorizma te sprečavanje radikalizacije i novačenja europskih građana u terorističke organizacije u suštini i dalje u nadležnosti država članica, ali je suradnja na europskoj razini nužna za učinkovitu i djelotvornu razmjenu informacija među tijelima kaznenog progona radi suzbijanja prekograničnih prijetnji terorista; budući da je stoga potreban usklađen europski pristup kojim će se pružiti dodana vrijednost u smislu koordiniranja ili usklađivanja zakonodavstva koje se primjenjuje na području na kojemu se europski građani mogu slobodno kretati, kad je to potrebno, te provedbe učinkovite prevencije i protuterorističkih mjera; budući da bi suzbijanje nezakonite trgovine vatrenim oružjem trebalo biti prioritet EU-a u borbi protiv teškog i organiziranog međunarodnog kriminala;
- N. budući da ljudska prava moraju biti u središtu politike Unije za borbu protiv terorizma i sprečavanje radikalizacije, a istodobno se mora osigurati prikladna ravnoteža između javne sigurnosti i poštovanja temeljnih prava, uključujući pravo na sigurnost i privatnost te slobodu izražavanja, vjere i udruživanja;
- O. budući da su židovske zajednice na meti terorističkih i antisemitskih napada, što u tim zajednicama u Europi izaziva sve jači osjećaj nesigurnosti i straha;

Srijeda, 25. studenog 2015.

- P. budući da se jačanjem terorizma i stranih boraca povećala netolerancija prema etničkim i vjerskim zajednicama u nekoliko europskih zemalja; budući da sveobuhvatan pristup suzbijanju diskriminacije općenito te posebno islamofobije i antisemitizma upotpunjuje djelovanje u području konkretnog sprečavanja terorističkog ekstremizma;
- Q. budući da u Europi već postoji niz mjera za rješavanje pitanja radikalizacije europskih građana te budući da bi ih EU i države članice trebali u potpunosti iskoristiti i truditi se da ih poboljšaju kako bi se reagiralo na trenutačne izazove s kojima se suočavaju; budući da države članice i dalje nisu voljne surađivati u osjetljivim područjima kao što su razmjena informacija i obavještajnih podataka; budući da se, s obzirom na sve veći značaj terorističke radikalizacije, koja je u potpunoj suprotnosti s europskim vrijednostima, moraju primijeniti nove mjere koje moraju biti u skladu s Poveljom o temeljnim pravima;
- R. budući da je u svim mjerama koje poduzimaju države članice i EU nužno poštovati temeljna prava i građanske slobode, a to su pravo na privatni život, pravo na sigurnost, pravo na zaštitu podataka, pretpostavka nedužnosti, pravo na pravedno suđenje i pravilan postupak, sloboda izražavanja i sloboda vjere; budući da se sigurnošću europskih građana moraju očuvati njihova prava i slobode; budući da su ta dva načela zapravo dvije strane iste medalje;
- S. budući da se razmjer u kojem države članice preuzimaju odgovornost za djelovanje protiv rizika od radikalizacije i sprečavanje novačenja u terorističke organizacije može znatno razlikovati od jedne države članice do druge; budući da su neke države članice već poduzele učinkovite mjere, a da druge kasne u rješavanju pitanja te pojave;
- T. budući da je hitno potrebno usklađeno europsko djelovanje radi sprečavanja radikalizacije i novačenja europskih građana u terorističke organizacije kako bi se obuzdala ta sve raširenija pojava, a time i zaustavio odlazak europskih građana u područja sukoba, deradikalizirali oni koji ostaju te spriječilo počinjenje drugih terorističkih činova;
- U. budući da je riječ o međunarodnoj pojavi i da se mogu izvući pouke iz mnogih dijelova svijeta;
- V. budući da je sada važno staviti jači naglasak na mjere prevencije i ulagati u njih, a ne u mjere naknadnog reagiranja na radikalizaciju europskih građana i njihovo novačenje u terorističke organizacije; budući da strategija borbe protiv ekstremizma, radikalizacije i novačenja terorista u EU-u može uspjeti samo ako se razvija zajedno sa strategijom integracije i socijalnog uključivanja te reintegracije i deradikalizacije takozvanih „stranih boraca” koji se vraćaju kući;
- W. budući da su neki načini korištenja interneta pogodni za širenje radikalizacije te da fanaticima diljem svijeta omogućuju međusobno povezivanje i novačenje ranjivih pojedinaca bez ikakvog fizičkog kontakta i na način kojemu se teško može učiti u trag;
- X. budući da je nužno jasno razlikovati ponašanje kojemu je cilj pripremanje i/ili podržavanje terorističkih napada ili djelovanja ili mišljenja ekstremista kojima nedostaju *mens rea* i *actus reus*;
- Y. budući da se čini da se teroristička radikalizacija može pripisati i unutarnjim i vanjskim faktorima Unije;
- Z. budući da borba protiv terorističke radikalizacije mora biti dio globalnog pristupa kojemu je cilj zajamčiti otvorenu Europu i koji se temelji na nizu zajedničkih vrijednosti;
- AA. budući da radikalizaciju mladih ne treba odvajati od njezina socijalnog i političkog konteksta te da se ona mora istražiti u okviru šireg područja sociologije sukoba i studija o nasilju;

Srijeda, 25. studenog 2015.

- AB. budući da uzroci terorističke radikalizacije nisu dovoljno proučeni; budući da se nedovoljna integracija ne može smatrati primarnim uzrokom terorističke radikalizacije;
- AC. budući da, u skladu s mišljenjem Suda Europske unije, činjenica da je neka osoba član organizacije koja se zbog svojeg sudjelovanja u terorističkim činovima nalazi na popisu koji čini Prilog Zajedničkom stajalištu 2001/931/ZVSP i da ta osoba aktivno podržava oružanu borbu koju ta organizacija vodi ne predstavlja automatski ozbiljan razlog da se smatra da je ta osoba počinila „teško nepolitičko kazneno djelo” ili „radnje koje su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda”; s druge strane, ako postoje ozbiljni razlozi da se smatra da je ta osoba počinila takvo kazneno djelo ili je kriva za takve radnje, obavlja se procjena konkretnih činjenica na temelju svakog pojedinačnog slučaja te se procjenjuje može li se toj osobi pripisati pojedinačna odgovornost za izvođenje tih radnji;
- AD. budući da za oduzimanje dozvole boravka izbjeglici zbog njegove podrške takvoj terorističkoj organizaciji nadležna tijela moraju pod nadzorom nacionalnih sudova obaviti pojedinačnu procjenu konkretnih činjenica koje se odnose na djelovanje te organizacije i dotičnog izbjeglice;

I. Europska dodana vrijednost u sprečavanju terorizma

1. u svjetlu dramatičnih događaja u Parizu osuđuje pogubne napade i izražava svoju sućut i solidarnost sa žrtvama i njihovim obiteljima istovremeno ističući potrebu da se zauzme stav protiv nasilja; isto tako osuđuje korištenje stereotipa i ksenofobnog i rasističkog govora kao i postupke pojedinaca ili skupnih subjekata koji izravno ili neizravno povezuju terorističke napade s izbjeglicama koje trenutačno bježe iz svojih zemalja u potrazi za sigurnijim mjestom bježeći od rata i nasilja koji su svakodnevnica u njihovim zemljama;
2. ističe da se terorizam ne može i ne treba povezivati ni s jednom vjerom, nacionalnošću ili civilizacijom;
3. izražava zabrinutost da će, ako se ne riješi pitanje okolnosti koje pogoduju širenju terorizma, fenomen građana EU-a koji putuju u treće zemlje kako bi se pridružili džihadistima ili drugim ekstremističkim skupinama, kao i konkretni sigurnosni rizik koji predstavljaju pri povratku u EU i susjedne zemlje, vjerojatno postati još ozbiljniji u predstojećim godinama, posebno uzimajući u obzir trenutačno zaoštavanje sukoba na Bliskom istoku i u sjevernoj Africi; poziva na provođenje sveobuhvatne studije o učinkovitosti nacionalnih mjera i mjera EU-a čiji je cilj sprečavanje terorizma i borba protiv njega;
4. poziva Komisiju da prioritetno uspostavi akcijski plan za provedbu i ocjenjivanje strategije EU-a za borbu protiv radikalizacije i novačenja terorista, i to razmjenom najboljih praksi i objedinjavanjem vještina u Europskoj uniji, ocjenjivanjem mjera koje poduzimaju države članice te suradnjom s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama, na temelju punog poštovanja međunarodnih konvencija o ljudskim pravima te participativnog i konzultativnog pristupa koji obuhvaća više dionika i sektora; smatra da Komisija treba dati doprinos državama članicama i podržati ih pri razvoju učinkovite i intenzivne komunikacijske strategije sprečavanja radikalizacije i novačenja europskih građana i državljana trećih zemalja koji zakonito borave na teritoriju EU-a u terorističke organizacije;
5. poziva države članice da koordiniraju svoje strategije i razmjenjuju informacije i iskustva, da primjenjuju dobre prakse na nacionalnoj i europskoj razini te da surađuju u cilju poduzimanja novih mjera u borbi protiv radikalizacije i novačenja terorista ažuriranjem nacionalnih politika prevencije i uspostavljanjem mreža stručnjaka na temelju deset prioritarnih područja djelovanja utvrđenih u Strategiji EU-a za borbu protiv radikalizacije i novačenja terorista; ističe značaj poticanja i jačanja prekogranične suradnje tijela kaznenog progona u tom pogledu te naglašava presudnu važnost adekvatnih resursa i obuke policijskih snaga koje djeluju na terenu;
6. traži od Komisije da objavi sve akcijske planove i smjernice u pogledu trenutačne Strategije EU-a za borbu protiv radikalizacije i novačenja terorista;

Srijeda, 25. studenog 2015.

7. smatra da se države članice i europske institucije trebaju služiti dodatnim protokolom Konvenciji Vijeća Europe o sprečavanju terorizma te Rezolucijom 2178 Vijeća sigurnosti UN-a kako bi se dogovorile o zajedničkoj definiciji u pogledu kriminalizacije osoba koje će se smatrati „stranim borcima”; poziva Komisiju da detaljno istraži primarne uzroke, proces te razne utjecaje i čimbenike koji dovode do radikalizacije, uz potporu novoga Centra za izvrsnost Mreže za jačanje svijesti o radikalizaciji (RAN);

8. poziva Komisiju da u uskoj suradnji s Europolom i koordinatorom za protuterorizam pripremi godišnje izvješće o stanju sigurnosti u Europi, među ostalim i s obzirom na opasnost od radikalizacije i posljedice za sigurnost života i tjelesni integritet ljudi u EU-u, te da jednom godišnje o tome izvještava Parlament;

9. ističe važnost pune primjene postojećih instrumenata za sprečavanje i borbu protiv radikalizacije i novačenja europskih građana u terorističke organizacije; ističe važnost cjelovite i temeljite primjene svih relevantnih unutarnjih i vanjskih instrumenata; preporučuje da Komisija i države članice koriste raspoloživa sredstva, posebno u okviru Fonda za unutarnju sigurnost, i to preko njegova instrumenta politike, kako bi podržale projekte i mjere kojima je cilj sprečavanje radikalizacije; ističe vodeću ulogu koju u ostvarivanju cilja sveobuhvatnog suzbijanja radikalizacije europskih građana može igrati Mreža za osvješćivanje o radikalizaciji (RAN); traži da se toj Mreži osigura veći publicitet i bolja vidljivost među sudionicima koji se bore protiv radikalizacije;

II. Sprečavanje nasilnog ekstremizma i terorističke radikalizacije u zatvorima

10. ističe da su zatvori i dalje jedno od nekoliko mjesta pogodnih za širenje radikalnih i nasilnih ideologija te terorističke radikalizacije; poziva Komisiju da potakne razmjenu dobrih praksi među državama članicama kako bi se suzbilo jačanje terorističke radikalizacije u europskim zatvorima; potiče države članice da poduzmu hitne mjere protiv prenapučenosti zatvora koja je akutni problem u mnogima od njih, zbog čega se znatno povećava rizik od radikalizacije i smanjuje mogućnost za rehabilitaciju; podsjeća na to da javne institucije za zaštitu mladih ili maloljetnički zatvori ili centri za rehabilitaciju također mogu postati mjesta na kojima se radikaliziraju maloljetnici, koji su posebno ranjiva ciljna skupina;

11. poziva Komisiju da na temelju najboljih praksi predloži smjernice za mjere koje treba primijeniti u europskim zatvorima radi sprečavanja radikalizacije i nasilnog ekstremizma, uz potpuno poštovanje ljudskih prava; ističe da je razdvajanje zatvorenika za koje se utvrdilo da su pristalice nasilnog ekstremizma ili da su već unovačeni u terorističke organizacije od drugih zatvorenika moguća mjera za sprečavanje da zatvorenici zastrašivanjem drugima nameću terorističku radikalizaciju te za zaustavljanje radikalizacije u zatvorima;; međutim upozorava da se sve takve mjere moraju nametnuti isključivo na temelju pojedinačnih slučajeva te da moraju biti zasnovane na sudskoj odluci i podložne reviziji od strane nadležnih pravosudnih tijela; nadalje preporučuje da Komisija i države članice ispituju dokaze i iskustva u pogledu razdvajanja u zatvorima radi zaustavljanja širenja radikalizacije; smatra da se ta procjena mora uvrstiti u osmišljavanje mjera za nacionalne zatvorske sustave; međutim podsjeća da te mjere trebaju biti razmjerne i potpuno u skladu s temeljnim pravima zatvorenika;

12. podržava uvođenje specijalističke obuke sveg zatvorskog osoblja te partnera iz kaznenog sustava, vjerskih službenika i osoblja nevladinih organizacija koji rade sa zatvorenicima kako bi ih se obučilo za rano otkrivanje, sprečavanje i reguliranje ponašanja u kojemu se očituje sklonost radikalizmu i ekstremizmu; ističe važnost odgovarajuće obuke i zapošljavanja vjerskih, filozofskih i sekularnih predstavnika kako bi osim adekvatnog zadovoljavanja kulturnih i duhovnih potreba zatvorenika doprinijeli i suzbijanju mogućeg radikalnog diskursa;

13. potiče uvođenje adekvatno financiranih edukativnih programa u europske zatvore kako bi se promicali kritičko razmišljanje, vjerska tolerancija i reintegracija zatvorenika u društvo, ali i pružila posebna pomoć mladima, ranjivim osobama ili osobama podložnijima radikalizaciji i novačenju u terorističke organizacije, i to na temelju potpunog poštovanja ljudskih prava zatvorenika; smatra da bi također trebalo ponuditi popratne mjere nakon njihova oslobođanja;

Srijeda, 25. studenog 2015.

14. priznaje da je u tim nastojanjima ključno zatvorsko okružje u kojemu se potpuno poštuju ljudska prava zatvorenika i koje je u skladu s međunarodnim i regionalnim standardima, uključujući Standardna minimalna pravila UN-a za postupanje sa zatvorenicima;

III. *Sprečavanje terorističke radikalizacije na internetu*

15. napominje da se u vezi s internetom pojavljuju posebni problemi s obzirom na njegovu globalnu i prekograničnu narav, što izaziva pravne praznine i nesuglasice u pogledu nadležnosti te vrbovateljima i radikaliziranim osobama omogućuje laku komunikaciju na daljinu iz svih dijelova svijeta, bez fizičkih granica te bez potrebe za sjedištem i traženjem utočišta u određenoj zemlji; podsjeća na to da su internet i društvene mreže važne platforme za poticanje radikalizacije i fundamentalizma jer olakšavaju brzo i masovno globalno širenje poruka mržnje i zagovaranja terorizma; zabrinut je zbog utjecaja koji te poruke zagovaranja terorizma imaju na mlade, koji su posebno osjetljiva kategorija; ističe ulogu edukacije i kampanja za podizanje razine svijesti u sprečavanju radikalizacije na internetu; potvrđuje svoju predanost slobodi izražavanja izvan interneta i na njemu te smatra da bi ona trebala biti temelj svih regulatornih mjera za sprečavanje radikalizacije preko interneta i društvenih mreža; napominje da je započeo dijalog s internetskim kompanijama na europskoj razini kako bi se spriječilo širenje nezakonitog sadržaja na internetu i osiguralo njegovo brzo uklanjanje, u skladu s pravom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom te strogo u skladu sa slobodom izražavanja; poziva na donošenje učinkovite strategije otkrivanja i uklanjanja nezakonitog sadržaja kojim se potiče na nasilni ekstremizam, uz istodobno poštovanje temeljnih prava i slobode izražavanja, te posebno na pružanje doprinosa širenju djelotvornog diskursa kojim se suzbija teroristička propaganda;

16. podsjeća na to da kompanije i pružatelji usluga na internetu i društvenim mrežama imaju zakonsku odgovornost surađivati s tijelima država članica uklanjanjem svih nezakonitih sadržaja kojima se širi nasilni ekstremizam, i to brzo i uz potpuno poštovanje vladavine prava i temeljnih prava, uključujući slobodu izražavanja; smatra da države članice trebaju razmotriti sudske postupke, uključujući kazneni progon, protiv poduzeća i pružatelja usluga na internetu i društvenim mrežama koji odbiju postupiti u skladu s administrativnim ili sudskim nalogom da uklone nezakoniti sadržaj ili sadržaj kojim se veliča terorizam sa svojih internetskih platformi; smatra da odbijanje ili namjerno nesurađivanje internetskih platformi, čime se omogućuje kruženje nezakonitog sadržaja, treba smatrati sudioništvom koje se može izjednačiti s kaznenom namjerom ili nemarom te da u takvim slučajevima odgovorne treba izvesti pred sud;

17. poziva nadležna tijela da zajamče stroži nadzor nad internetskim stranicama na kojima se potiče mržnja;

18. uvjeren je da je internet učinkovita platforma za širenje govora o poštovanju ljudskih prava i protivljenju nasilju; smatra da internetska industrija i pružatelji usluga trebaju surađivati s tijelima i civilnim društvom država članica u cilju promicanja snažnog i vještog govora kojim se suzbijaju govor mržnje i radikalizacija na internetu, što se treba temeljiti na Povelji o temeljnim pravima Europske unije; poziva digitalne platforme da surađuju s državama članicama, civilnim društvom i organizacijama čija je stručnost deradikalizacija terorista ili ocjenjivanje govora mržnje kako bi sudjelovale u širenju preventivnih poruka kojima se poziva na kritičko razmišljanje i proces deradikalizacije te u utvrđivanju inovativnih pravnih načina suzbijanja zagovaranja terorizma i govora mržnje, čime će se otežati radikalizacija na internetu; poziva Komisiju i države članice da potiču takav protugovor na internetu i usko surađuju s organizacijama civilnog društva radi jačanja kanala za distribuciju i promicanje demokratskog i nenasilnog diskursa;

19. podržava provedbu programa podizanje razine svijesti mladih o govoru mržnje na internetu i rizicima koje on predstavlja te programa za promicanje edukacije o medijima i internetu; podržava provedbu programa obuke kako bi se mobilizirale, obučile i stvorile mreže mladih aktivista radi zaštite ljudskih prava na internetu;

20. zauzima stajalište da je protugovor, između ostalog u trećim zemljama, jedan od ključnih elemenata borbe protiv privlačnosti terorističkih skupina na području Bliskog istoka i sjeverne Afrike; poziva EU da poveća svoju podršku inicijativama kao što je SSCAT (Savjetodavna skupina za strateško komuniciranje u vezi sa Sirijom) te da promiče pokretanje i financiranje projekata te vrste u trećim zemljama;

Srijeda, 25. studenog 2015.

21. smatra da internetska industrija i pružatelji usluga moraju omogućiti promicanje poruka za sprečavanje radikalizacije čiji je cilj suzbijanje poruka kojima se zagovara terorizam; smatra da u okviru Europolu treba uspostaviti poseban europski odjel za suradnju radi razmjene dobrih praksi u državama članicama, koji će istodobno stalno surađivati s internetskim operaterima kako bi se u prvi plan stavile poruke kojima se može suprotstaviti govoru mržnje i zagovaranju terorizma i na taj način otežati radikalizacija na internetu; poziva Komisiju i države članice da podrže učinkovitu upotrebu protugovora i mjera za smanjenje rizika na internetu;

22. podržava uvođenje mjera kojima se svim internetskim korisnicima omogućava da jednostavno i brzo ukažu na nezakonit sadržaj koji se širi internetom i društvenim mrežama te da ga prijave nadležnim tijelima, između ostalog preko dežurnih telefona, pri čemu će se poštovati ljudska prava, a posebno sloboda izražavanja, te zakonodavstvo EU-a i država članica;

23. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog toga što terorističke organizacije sve češće upotrebljavaju tehnologije šifriranja, što onemogućuje tijelima kaznenog progona da otkriju i pročitaju sadržaj njihove komunikacije i radikalne propagande, čak i ako imaju sudski nalog; poziva Komisiju da u okviru dijaloga s internetskim poduzećima i poduzećima u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija žurno skrene pozornost na ta pitanja;

24. smatra da svaka država članica treba osnovati poseban odjel zadužen za ukazivanje na nezakonit sadržaj na internetu i olakšavanje njegova otkrivanja i uklanjanja; pozdravlja činjenicu da je Europol uspostavio Ured za prijavljivanje internetskog sadržaja (IRU) koji će biti zadužen za otkrivanje nezakonitog sadržaja i pružanje potpore državama članicama u tom pogledu, a istodobno će poštovati temeljna prava svih sudionika; preporučuje da takvi uredi surađuju s koordinatorom EU-a za borbu protiv terorizma i Europskim centrom za borbu protiv terorizma pri Europolu te s organizacijama civilnog društva koje djeluju u tom području; nadalje potiče države članice da u tom pogledu surađuju međusobno i s mjerodavnim agencijama EU-a;

25. pozdravlja uspostavu Europskog centra za borbu protiv terorizma (ECTC) od 1. siječnja 2016. čiji će dio biti Europski ured za ukazivanje na nezakoniti sadržaj; ističe potrebu da se osiguraju potrebna financijska sredstva kako bi Europol obavio dodatne poslove koji su mu povjereni u vezi s uspostavom Europskog centra za borbu protiv terorizma; poziva Parlament da propisno sudjeluje u uspostavi tog centra te utvrđivanju opisa njegovih poslova, zadataka i financiranja;

26. smatra da se radikalizacija na internetu neće moći zaustaviti bez jačanja instrumenata EU-a za borbu protiv kibernetičkog kriminala; preporučuje ojačavanje mandata i sredstava Europskog centra za borbu protiv kibernetičkog kriminala (EC3), kao i mandata i sredstava Europolu i Eurojusta, kako bi EC3 mogao imati djelotvornu ulogu u boljem otkrivanju i rješavanju problema internetskih prijetnji te uspješnijem utvrđivanju sredstava koja koriste terorističke organizacije; podsjeća na potrebu za propisno obučeni stručnjacima Europolu i država članica radi reagiranja na tu specifičnu prijetnju; poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu Unije da reorganizira Centar za analizu situacija (SitCen) i Obavještajni centar (IntCen) te da osigura njihovu suradnju s koordinatorom za borbu protiv terorizma kako bi se bolje slijedile kaznene aktivnosti na internetu i širenje govora mržnje povezanog s radikalizacijom i terorizmom; potiče države članice da znatno poboljšaju razmjenu informacija među sobom te s relevantnim strukturama i agencijama EU-a;

27. smatra da u okviru svih mjera EU-a i nacionalnih mjera za sprečavanje širenja nasilnog ekstremizma među europskim građanima i njihova novačenja u terorističke organizacije treba poštovati temeljna prava EU-a i relevantnu sudsku praksu Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava, uključujući poštovanje načela pretpostavke nedužnosti, načela pravne sigurnosti, prava na pravedno i nepristrano suđenje, prava na žalbu i načela nediskriminacije;

IV. Sprečavanje radikalizacije obrazovanjem i socijalnim uključivanjem

28. naglašava važnost uloge škole i obrazovanja u sprečavanju radikalizacije; podsjeća na njezinu ključnu ulogu kao faktora integracije u društvo, razvoja kritičkog razmišljanja i promicanja nediskriminacije; poziva države članice da potaknu obrazovne ustanove na organizaciju tečajeva i akademskih programa za jačanje razumijevanja i tolerancije, posebice u pogledu različitih religija i povijesti religija, filozofija i ideologija; naglašava potrebu da se podučava o temeljnim vrijednostima i demokratskim načelima Unije kao što su ljudska prava; naglašava dužnost država članica da osiguraju da se u okviru njihovih obrazovnih sustava poštuju i promiču vrijednosti i načela EU-a i da njihovo funkcioniranje ne bude protivno načelima nediskriminacije i integracije;

Srijeda, 25. studenog 2015.

29. potiče države članice da se pobrinu za postojanje obrazovnih programa za korištenje interneta u svim školama (i na razini osnovnih i na razini srednjih škola) u cilju obrazovanja i obuke odgovornih i kritičkih korisnika interneta koji poštuju zakone;

30. naglašava da je važno ojačati ulogu nastavnika te im omogućiti da zauzmu aktivan stav protiv svih oblika diskriminacije i rasizma; ističe ključnu ulogu obrazovanja te stručnih nastavnika koji učenicima pružaju podršku, ne samo u jačanju društvenih poveznica, poticanju osjećaja pripadnosti, razvijanju znanja, vještina, sposobnosti, usvajanju temeljnih vrijednosti, poboljšanju društvenih, građanskih i međukulturnih vještina, kritičkog razmišljanja i medijske pismenosti već i u pomaganju mladim osobama, u uskoj suradnji s njihovim roditeljima i obiteljima, da postanu aktivni i odgovorni članovi društva bez predrasuda; naglašava da se u školama može izgraditi otpornost učenika na radikalizaciju jer im se tamo pružaju sigurno okruženje i vrijeme za rasprave i razmatranje kontroverznih i osjetljivih pitanja; ističe da su adolescenti posebno osjetljiva skupina jer prolaze kroz teško razdoblje života u kojem razvijaju svoj sustav vrijednosti i traže smisao, a istovremeno su vrlo podložni utjecajima i manipulaciji; podsjeća da skupine, kao i pojedinci, mogu biti radikalizirane te uviđa da oblikovanje odgovora na pojedinačnu i skupnu radikalizaciju može biti različito; naglašava ulogu koju društvo mora odigrati tako što će mladim ljudima pružiti bolje izgleda i svrhu u životu, posebno visokokvalitetnim obrazovanjem i osposobljavanjem; naglašava ulogu koju obrazovne institucije imaju u učenju mladih da prepoznaju i savladaju rizike te donose sigurnije odluke, kao i u promicanju jačeg osjećaja pripadnosti, sudjelovanja u životu zajednice, pružanja podrške i odgovornosti za druge; naglašava potrebu za korištenju različitih mogućnosti koje nude strukovno obrazovanje i studijski programi kako bi se mlade izložilo različitim nacionalnim, regionalnim, vjerskim i etničkim identitetima u Europi;

31. naglašava da su raznolikost Europe i njezine multikulturene zajednice sastavni dijelovi njezinog društvenog tkiva te važna kulturna prednost; smatra da svaka politika iskorjenjivanja radikalizacije mora biti osjetljiva i razmjerna kako bi se poštovalo i osnažilo raznoliko društveno tkivo zajednica;

32. naglašava važnost kombiniranja programa deradikalizacije s mjerama poput uspostavljanja partnerstva s predstavnicima zajednice, ulaganja u društvene i lokalne projekte za zaustavljanje gospodarske i geografske marginalizacije i programa mentorstva za otuđene i isključene mlade osobe za koje se smatra da su izložene riziku od radikalizacije; podsjeća da su sve države članice dužne predano primjenjivati instrumente EU-a protiv diskriminacije i provoditi učinkovite mjere za rješavanje problema diskriminacije, govora mržnje i zločina iz mržnje u okviru strategije za borbu protiv radikalizacije;

33. poziva Komisiju da podrži države članice u provedbi kampanje informiranja kako bi se i mladi i nadzorno osoblje senzibilizirali za pitanja radikalizacije; naglašava da bi programe obuke i kampanje za senzibiliziranje trebalo usmjeriti na ranu intervenciju kako bi se zaštitili pojedinci i izbjegao svaki rizik od radikalizacije; poziva države članice da obrazovnom osoblju pruže posebnu obuku i odgovarajuće instrumente za otkrivanje mogućih zabrinjavajućih promjena u ponašanju, prepoznavanje suučesničkih krugova u kojima se oponašanjem pojačava fenomen radikalizacije te da na odgovarajući način nadzire mlade osobe kojima prijete rizik od novačenja u terorističke organizacije; nadalje, potiče države članice da ulažu u i financijski podupiru specijalizirane ustanove nadomak škola koje služe kao kontaktne točke za mlade, ali i njihove obitelji, nastavnike i mjerodavne stručnjake i omogućavaju im da se uključe u izvannastavne aktivnosti dostupne roditeljima, uključujući i psihološko savjetovanje; naglašava važnost jasnih smjernica u tom području kako se ne bi ugrozila osnovna uloga nastavnika, osoba koje rade s mladima i ostalih za koje je dobrobit pojedinaca primarna briga jer bi pretjerano uključivanje javnih tijela moglo biti kontraproduktivno;

34. ističe prilike koje se u okviru programa „Kreativna Europa” nude državama članicama i stručnjacima za medijsko obrazovanje; napominje da su programi EU-a u područjima obrazovanja, kulture, društvenih aktivnosti i sporta glavni stupovi potpore mjerama koje provode države članice u cilju borbe protiv nejednakosti i sprečavanja marginalizacije; naglašava važnost razvoja novih mjera za promicanje europskih vrijednosti u obrazovanju u okviru Europskog strateškog okvira za suradnju u područjima obrazovanja i obuke; zato, među ostalim, inzistira na tome da prenošenje i prakticiranje građanskih vrijednosti budu ciljevi programa Europa za građane, Erasmus + i Kreativna Europa;

Srijeda, 25. studenog 2015.

35. naglašava da je od ključne važnosti da se započne međukulturni dijalog s različitim zajednicama, vođama i stručnjacima u cilju postizanja boljeg razumijevanja i sprečavanja radikalizacije; ističe odgovornost i važnu ulogu svih vjerskih zajednica u suprotstavljanju fundamentalizmu, govoru mržnje i terorističkoj propagandi; skreće pozornost država članica na pitanje obuke vjerskih vođa koja bi se kad je to moguće trebala održavati u Europi u cilju sprečavanja poticanja mržnje i nasilnog ekstremizma u europskim vjerskim ustanovama i kako bi se osiguralo da vjerski vođe dijele europske vrijednosti te na obuku predstavnika religija, filozofija i sekularnog društva koji rade u odgojnim ustanovama; ipak napominje da se, iako su vjerske ustanove moguće kontaktne točke, indoktrinacija i novačenje većim dijelom odvijaju u manje formalnom okruženju ili na internetu;

36. ističe da je od presudne važnosti da svi akteri budu svjesni svoje odgovornosti u sprečavanju radikalizacije, bez obzira na to je li riječ o lokalnoj, nacionalnoj, europskoj ili međunarodnoj razini; potiče uspostavljanje bliske suradnje među svim akterima civilnog društva na nacionalnoj i lokalnoj razini i pojačane suradnje među akterima na terenu, kao što su udruge i nevladine organizacije, kako bi se pružila podrška žrtvama terorizma i njihovim obiteljima, kao i radikaliziranim osobama i njihovim obiteljima; u tom smislu traži uvođenje odgovarajuće obuke prilagođene tim akterima na terenu i dodatnu financijsku potporu za njih; ipak, naglašava da bi financiranje nevladinih organizacija i drugih aktera civilnog društva trebalo biti odvojeno od financijske potpore za programe za borbu protiv terorizma;

37. smatra da civilno društvo i lokalni akteri imaju ključnu ulogu u razvoju projekata prilagođenih njihovim lokacijama ili organizacijama, ali i kao faktor integracije europskih građana koji se osjećaju isključenima iz društva i nalaze se pred iskušenjem terorističke radikalizacije; smatra da je ključno podići razinu svijesti radnika koji su u izravnom kontaktu s populacijom (nastavnike, pedagoge, policijske službenike, osobe koji se bave zaštitom djece i zdravstvene radnike) kako bi se ojačala lokalna sposobnost za borbu protiv radikalizacije; smatra da bi države članice trebale podupirati stvaranje struktura za olakšavanje usmjeravanja mladih, ali i za razmjene s obiteljima, školama, bolnicama, sveučilištima itd.; podsjeća da se takve mjere mogu provesti samo u okviru dugoročnih programa socijalnog ulaganja; napominje da udruge i organizacije u tom području koje nisu pod kapom vlasti ponekad postižu izvrsne rezultate u reintegraciji u društvo građana koji su krenuli putem radikalizacije;

38. smatra nužnim da se u svakoj državi članici uspostavi sustav upozoravanja za pružanje pomoći i usmjeravanje kojim bi se obiteljima i članovima zajednice omogućila potpora te lako i brzo ukazalo na iznenadne promjene u ponašanju koje bi mogle biti znak terorističke radikalizacije ili na odlazak osobe radi pridruživanja terorističkoj organizaciji; u tom pogledu napominje uspješnost telefonskih linija za pomoć koje omogućavaju prijavljivanje osoba iz kruga prijatelja i obitelji za koje se sumnja da su radikalizirani, ali također pomažu prijateljima i obitelji da se nose s tom teškom situacijom; poziva države članice da razmotre mogućnost uspostave takvog sustava;

39. podsjeća na to da porast islamofobije u Europskoj uniji doprinosi isključivanju muslimana iz društva, što bi moglo stvoriti plodno tlo za priključivanje ugroženih pojedinaca nasilnim ekstremističkim organizacijama; smatra da se, s druge strane, islamofobijom u Europi služe organizacije kao što je ISIS u svrhu širenja propagande i novačenja; stoga preporučuje donošenje europskog okvira za donošenje nacionalnih strategija za borbu protiv islamofobije, među ostalim i radi suzbijanja diskriminacije koja onemogućuje pristup obrazovanju, zapošljavanju i stanovanju;

40. naglašava da nedavna istraživanja ukazuju na porast broja mladih radikaliziranih žena koje su unovačile terorističke organizacije te pružaju dokaze o njihovoj ulozi u nasilnom ekstremizmu; smatra da bi EU i države članice barem u određenoj mjeri trebali uzeti u obzir pitanje spola pri razvoju strategija za sprečavanje radikalizacije; poziva Komisiju da podrži opće programe za uključivanje mladih žena u nastojanje da se postigne veća jednakost i da se uspostave mreže za podršku preko kojih se one mogu javno izjasniti i pritom ne ugroziti vlastitu sigurnost;

41. naglašava važnost uloge žena u sprečavanju radikalizacije;

Srijeda, 25. studenog 2015.

V. Bolja razmjena informacija o terorističkoj radikalizaciji u Europi

42. ponavlja svoju predanost radu na finalizaciji direktive EU-a o evidenciji podataka o putnicima (PNR) do kraja 2015. i na tome da ona bude u skladu s temeljnim pravima, da ne obuhvaća diskriminacijske prakse utemeljene na ideološkoj, religijskoj ili etničkoj stigmatizaciji te da se njome u potpunosti poštuju prava građana EU-a na zaštitu podataka; ipak, podsjeća da će direktiva EU-a o evidenciji podataka o putnicima biti samo jedna od mjera u borbi protiv terorizma te da je potrebna holistička, ambiciozna i sveobuhvatna strategija za borbu protiv terorizma i organiziranog kriminala koja obuhvaća vanjsku politiku, socijalnu politiku, obrazovnu politiku, kazneni progon i pravosuđe kako bi se spriječilo novačenje europskih građana u terorističke organizacije;

43. poziva Komisiju na podizanje razine stručnosti EU-a u pogledu sprečavanja radikalizacije uspostavom europske mreže koja će obuhvaćati podatke Mreže za osvješćivanje o radikalizaciji (RAN) i Mreže planera politike o polarizaciji i radikalizaciji (PPN), kao i podatke stručnjaka specijaliziranih za širok spektar disciplina društvenih znanosti;

44. naglašava da je nužno unaprijediti brzu i učinkovitu razmjenu relevantnih podataka među tijelima kaznenog progona u državama članicama te između država članica i mjerodavnih agencija, posebno optimizacijom korištenja Schengenskog informacijskog sustava (SIS) i Viznog informacijskog sustava (VIS), Europolove mrežne aplikacije za sigurnu razmjenu informacija (SIENA) i kontaktne točke Eurola „Putnici” o radikaliziranim europskim građanima te davanja doprinosa tim sustavima; ističe da će se unapređivanjem razmjene informacija među tijelima kaznenog progona povećati povjerenje među državama članicama i ojačati uloga i učinkovito iskorištavanje potencijala tijela EU-a kao što su Europol, Eurojust i Europska policijska akademija (CEPOL);

45. poziva EU da u obuku koju pruža CEPOL uključi i pitanje terorističke radikalizacije;

46. naglašava važnost provedbe posebnog europskog programa osposobljavanja za osobe koje rade u pravosudnom sustavu u cilju podizanja njihove razine svijesti o različitim oblicima radikalizacije;

47. ističe da bolju suradnju među državama članicama u borbi protiv radikalizacije i novačenja europskih građana obilježavaju i intenzivna razmjena informacija te međusobna suradnja njihovih pravosudnih tijela i suradnja s Eurojustom; napominje da bi se boljim izvješćivanjem na europskoj razini o kaznenoj evidenciji osoba osumnjičenih za terorizam omogućilo njihovo brže otkrivanje i olakšao nadzor nad njima, bilo prilikom njihova odlaska, bilo prilikom povratka u EU; stoga potiče reformu i bolje korištenje Europskim informacijskim sustavom kaznene evidencije (ECRIS); poziva Komisiju da procijeni izvedivost i dodanu vrijednost uspostave Europskog sustava indeksa policijskih evidencija (EPRIS); naglašava da se u takvim razmjenama podataka moraju poštovati međunarodni ugovori i pravo EU-a, kao i temeljna prava, a posebice zaštita osobnih podataka i da je djelotvoran demokratski nadzor sigurnosnih mjera od središnje važnosti;

48. smatra da bi borba protiv nezakonite trgovine oružjem trebala biti prioritet EU-a u borbi protiv teškog i organiziranog međunarodnog kriminala; posebno smatra da treba dodatno ojačati suradnju u pogledu mehanizama razmjene informacija te sljedivosti i uništavanja zabranjenog oružja;

VI. Unapređenje odvratanja od terorističke radikalizacije

49. smatra da će mjere sprečavanja radikalizacije europskih građana i njihova novačenja u terorističke organizacije postići pravi učinak samo ako budu popraćene djelotvornim, odvratajućim i jasno definiranim nizom mjera kaznenog pravosuđa u svim državama članicama; smatra da bi se učinkovitom kriminalizacijom terorističkih činova u inozemstvu počinjenih u okviru terorističkih organizacija države članice Europske unije osposobile za iskorjenjivanje terorističke radikalizacije europskih građana i istovremeno u potpunosti iskoristile potencijal postojećih instrumenata europske policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima; drži da bi tijela kaznenog progona i pravosudna tijela (suci i tužitelji) trebala imati dovoljno kapaciteta za sprečavanje i otkrivanje takvih činova te za kazneni progon njihovih počinitelja, kao i da bi trebala imati prikladnu i redovitu obuku o kriminalu povezanom s terorizmom;

Srijeda, 25. studenog 2015.

50. poziva na povećanje kapaciteta Koordinacijskog centra Eurojusta koji bi trebao imati ključnu ulogu u promicanju zajedničkog djelovanja pravosudnih tijela država članica u području prikupljanja dokaza i poboljšati učinkovitost kaznenog progona zločina povezanih s terorizmom; u tom pogledu smatra da bi među državama članicama međusobno te između država članica i trećih zemalja s kojima je Eurojust sklopio sporazume o suradnji trebalo više koristiti zajedničke istražne timove;

51. napominje da je za kazneni progon europskih građana ili državljana trećih zemalja koji zakonito borave u EU-u a koji su u trećim zemljama počinili terorističke čine potrebna mogućnost prikupljanja dokaza u trećim zemljama, uz potpuno poštovanje ljudskih prava; stoga poziva EU da radi na sklapanju sporazuma o suradnji između pravosudnih tijela i tijela kaznenog progona i trećih zemalja kako bi se olakšalo prikupljanje dokaza u spomenutim zemljama, pod uvjetom da sve strane poštuju stroge pravne norme i postupke, vladavinu prava, međunarodno pravo i temeljna prava i pod sudskim nadzorom; stoga podsjeća da prikupljanje dokaza, ispitivanje i druge istražne tehnike moraju biti podložni strogim pravnim normama i usklađeni sa zakonima, načelima i vrijednostima EU-a te s međunarodnim standardima ljudskih prava; u vezi s time upozorava da su okrutno, nehumano i ponižavajuće postupanje, mučenje, izvansudsko izručivanje i otmice zabranjeni međunarodnim pravom te se ne smiju upotrebljavati za prikupljanje dokaza o kaznenim djelima počinjenim na području EU-a ili o kaznenim djelima koja su državljani EU-a počinili izvan područja EU-a;

52. pozdravlja raspoređivanje stručnjaka za sigurnost, odnosno protuterorističkih stručnjaka, u niz najvažnijih izaslanstava EU-a kako bi se poboljšala njihova sposobnost pružanja doprinosa europskim naporima u borbi protiv terorizma te kako bi se učinkovitije surađivalo s relevantnim lokalnim tijelima, a istodobno dalje jačali kapaciteti za borbu protiv terorizma u Europskoj službi za vanjsko djelovanje (ESVD);

53. stoga potiče sklapanje sporazuma o suradnji između Eurojusta i trećih zemalja poput onih koji su već uspostavljeni s SAD-om, Norveškom i Švicarskom, no istovremeno naglašava potrebu da se zajamči potpuna usuglašenost s međunarodnim zakonima o ljudskim pravima i propisima EU-a o zaštiti podataka i privatnosti; ističe da bi se pri sklapanju takvih sporazuma prednost trebala dati zemljama koje su na posebno jakom udaru terorizma, kao što su zemlje Bliskog istoka i Sjeverne Afrike; uz to, smatra da bi se slanjem tužitelja za vezu Eurojusta u odgovarajuće zemlje, posebice u južne susjedne zemlje Unije, potaknula bolja razmjena podataka i omogućila bolja suradnja u cilju učinkovite borbe protiv terorizma, uz poštovanje ljudskih prava;

VII. Sprečavanje odlaska i predviđanje povratka radikaliziranih europskih građana koje su unovačile terorističke organizacije

54. ponavlja da EU hitno mora pojačati kontrole na vanjskim granicama, uz potpuno poštovanje temeljnih prava; naglašava da učinkovito praćenje ulaska u EU i izlaska iz njega neće biti moguće ako države članice ne budu provodile predviđene obvezne i sustavne kontrole na vanjskim granicama EU-a; poziva države članice da dobro iskoriste postojeće instrumente kao što su SIS i VIS, među ostalim u pogledu ukradenih, izgubljenih i krivotvorenih putovnica; također smatra da s obzirom na taj cilj jedan od prioriteta EU-a mora biti bolja provedba Schengenskog zakonika;

55. poziva države članice da svojim službenicima graničnog nadzora omoguće sustavni pristup informacijskom sustavu Europolu u kojemu se mogu nalaziti informacije o osobama osumnjičenima za terorizam, stranim borcima i propovjednicima mržnje;

56. poziva države članice na razmjenu dobrih praksi u pogledu kontrola pri izlasku iz zemlje i povratku u zemlju i zamrzavanja financijske imovine građana u kontekstu sprečavanja njihova sudjelovanja u terorističkim aktivnostima na područjima sukoba u trećim zemljama te u pogledu organizacije njihova povratka u EU; posebno naglašava da bi države članice trebale imati pravo na zahtjev nadležnog pravosudnog tijela konfiscirati putovnice svojih građana koji se planiraju pridružiti terorističkim organizacijama, u skladu s nacionalnim zakonima i načelom proporcionalnosti; smatra da se o ograničavanju slobode kretanja osobe može odlučiti samo ako je pravosudno tijelo propisno ocijenilo nužnost i proporcionalnost te mjere; i dalje podupire kazneni postupak protiv osoba osumnjičenih za terorizam koje se po povratku u Europu uključe u terorističke aktivnosti;

57. poziva na međunarodne doprinose mehanizmu financiranja koji podržava Program Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) kako bi se olakšala hitna stabilizacija područja oslobođenih od Daeša;

Srijeda, 25. studenog 2015.

58. poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu i Vijeće da jasno izraze osudu financijske i ideološke podrške koju neke vlade i utjecajni pojedinci u zemljama Perzijskog zaljeva desetljećima pružaju ekstremističkim islamističkim pokretima; poziva Komisiju da preispita odnose EU-a s trećim zemljama kako bi se učinkovitije uhvatila u koštac s materijalnom i nematerijalnom potporom terorizmu; podsjeća da je u kontekstu aktualne revizije europske politike susjedstva potrebno ojačati sigurnosnu dimenziju i sposobnost instrumenata te politike za pružanje doprinosa poboljšanju izdržljivosti i mogućnosti partnera da zajamče vlastitu sigurnost na temelju poštovanja vladavine prava;

59. podsjeća da je dobra primjena postojećih instrumenata, kao što su sustavi SIS, SIS II i VIS, Interpolova baza podataka o ukradenim i izgubljenim putnim ispravama (SLTD) i kontaktna točka Europol „Putnici”, prvi korak u jačanju vanjskih granica kako bi se otkrili eventualni odlasci europskih građana i stranaca koji legalno borave u EU-u u područja sukoba radi počinjenja terorističkih činova te povratci iz tih područja i sudjelovanje u terorističkoj obuci ili u nekonvencionalnim oružanim sukobima u ime terorističkih organizacija; potiče države članice da poboljšaju suradnju s državama članicama na vanjskim granicama EU-a i razmjeni podataka o osobama za koje se sumnja da su „strani borci”;

60. poziva države članice da se pobrinu za to da svi strani borci budu pod sudskim nadzorom te da ih se nakon povratka u Europu po potrebi drži u pritvoru sve do početka propisnog postupka kaznenog progona;

61. uvjeren je da je pri svakom oblikovanju politika u području terorizma i radikalizacije potrebno udružiti stručna znanja i prednosti vanjskih i unutarnjih dimenzija politike EU-a; u tom pogledu smatra da se upravo na temelju takvog sveobuhvatnog pristupa može oblikovati prikladna reakcija u borbi protiv terorizma i terorističkog novačenja u EU-u i susjednim zemljama; stoga poziva i Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da pod vodstvom i upravom potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice i prvog potpredsjednika Komisije te uz potporu koordinatora za borbu protiv terorizma zajedno oblikuju politički pristup kojim se učinkovito kombiniraju instrumenti socijalne politike (uključujući zapošljavanje, integraciju i suzbijanje diskriminacije), humanitarna pomoć, razvoj, rješavanje sukoba, upravljanje krizama, trgovina, energetika i sva druga područja politike koja mogu imati unutarnju/vanjsku dimenziju;

VIII. *Jačanje veza između unutarnje i vanjske sigurnosti EU-a*

62. naglašava ključnu ulogu uspostavljanja bliske suradnje Europske unije s trećim zemljama, posebno s tranzitnim i odredišnim zemljama, u mjeri u kojoj je to moguće, u pogledu prava, načela i vrijednosti EU-a te međunarodnih ljudskih prava, kako bi se mogli utvrditi odlasci i povratci europskih i neeuropskih građana koji su otišli u borbu u okviru terorističkih organizacija; također naglašava potrebu da se ojačaju politički dijalog i zajednički akcijski planovi za borbu protiv radikalizacije i terorizma u kontekstu bilateralnih odnosa te odnosa s regionalnim organizacijama kao što su Afrička unija i Liga arapskih država;

63. napominje spremnost potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Mogherini da podrži projekte protiv radikalizacije u trećim zemljama, uključujući Jordan, Libanon i Irak te regiju Sahela/Magreba, kao što je navedeno u izvješću o provedbi mjera nakon sastanka Europskog Vijeća održanog 12. veljače 2015.; naglašava da se sada treba pobrinuti da ti projekti što je prije moguće prime potrebna financijska sredstva;

64. poziva EU da poboljša suradnju s regionalnim partnerima kako bi se zaustavilo krijumčarenje oružja, posebno se usmjerujući na države iz kojih potječe terorizam, te da pozorno prati izvoz oružja kojim bi se mogli služiti teroristi; također poziva na jačanje instrumenata vanjske politike i suradnje s trećim zemljama kako bi se spriječilo financiranje terorističkih organizacija skreće pozornost na zaključak sastanka na vrhu skupine G20 od 16. studenog 2015. kojim se Radnu skupinu za financijsko djelovanje (FATF) poziva da djeluje brže i učinkovitije kako bi se spriječilo financiranje terorističkih organizacija;;

65. potiče EU na provedbu ciljanih i unaprijeđenih dijaloga o sigurnosti i protuterorizmu s Alžirom, Egiptom, Irakom, Izraelom, Jordanom, Marokom, Libanom, Saudijskom Arabijom, Tunisom i Vijećem za suradnju zemalja Perzijskog zaljeva, koji će među ostalim uključivati i prošlu ili aktualnu umiješanost država u podupiranje terorističkih aktivnosti; također smatra da bi trebalo ojačati suradnju s Turskom u skladu sa zaključcima Vijeća za opće poslove iz prosinca 2014.;

Srijeda, 25. studenog 2015.

66. poziva Vijeće da u svjetlu razvoja sigurnosne situacije u južnim susjednim zemljama EU-a neprekidno preispituje i razvija regionalnu strategiju EU-a u vezi sa Sirijom i Irakom te strategiju za borbu protiv terorizma i postupanje protiv stranih boraca (usvojene 16. ožujka 2015.), zajedno s preventivnim i drugim inicijativama kao što je Mreža Komisije za osvješćivanje o radikalizmu; nadalje poziva države članice da promiču međusobno poštovanje i razumijevanje kao ključne elemente u borbi protiv terorizma u EU-u i njegovim državama članicama, kao i u trećim zemljama;

67. uvjeren je da je za uspostavu takve unaprijeđene suradnje potrebno da Komisija, a posebice Europska služba za vanjsko djelovanje, poduzme veći napor u cilju proširivanja i unapređivanja stručnih znanja u područjima borbe protiv terorizma, nekonvencionalnih oružanih sukoba i radikalizacije te da poboljša jezične vještine i učini ih raznolikijima, primjerice za arapski, urdu, ruski i mandarinski jezik, jer europskim informativnim i obavještajnim službama ozbiljno nedostaju takve jezične vještine; smatra ključnim da se poziv EU-a na borbu protiv terorizma, radikalizacije i nasilja čuje izvan njegovih granica zahvaljujući prodornoj i učinkovitoj strateškoj komunikaciji;

68. podupire bolju međunarodnu suradnju i razmjenu podataka nacionalnih obavještajnih službi kako bi se identificirali građani EU-a za koje postoji rizik od radikalizacije, novačenja i odlaska radi pridruživanja džihadističkim i drugim ekstremističkim skupinama; naglašava da je potrebno dati podršku državama na Bliskom istoku, u sjevernoj Africi i na zapadnom Balkanu u njihovim naporima da se zaustavi kretanje stranih boraca te da se spriječi da džihadističke organizacije iskoriste političku nestabilnost u tim državama;

69. svjestan je da su radikalizacija i novačenje pojedinaca u terorističke mreže globalna pojava; smatra da reakcija na nju ne smije biti samo lokalna ili europska, već mora biti međunarodna; stoga drži da je potrebno ojačati suradnju s trećim zemljama u cilju otkrivanja mreža za novačenje i povećati sigurnost na granicama dotičnih zemalja; također ponavlja da diplomatskim i političkim dijalogom te suradnjom obavještajnih službi treba poboljšati suradnju s ključnim partnerima koji se suočavaju sa sličnim problemima;

70. ponavlja da je zbog njegova globalnog karaktera potreban učinkovit zajednički međunarodni odgovor na terorizam kako bi se uspješno spriječilo krijumčarenje oružja u zemlje koje ugrožavaju međunarodni mir i sigurnost;

71. pozdravlja činjenicu da je Komisija u travnju 2015. dodijelila 10 milijuna EUR za financiranje programa pomoći partnerskim zemljama u borbi protiv radikalizacije u Sahelu/Magrebu i zaustavljanju dotoka stranih boraca iz sjeverne Afrike, s Bliskog istoka i zapadnog Balkana (prvi obrok u iznosu od pet milijuna EUR namijenjen je za financiranje tehničke pomoći za povećanje kapaciteta pravosudnih dužnosnika za istragu, kazneni progon i donošenje presuda u slučajevima stranih boraca i potencijalnih stranih boraca; drugi obrok u iznosu od pet milijuna EUR namijenjen je za financiranje programa za borbu protiv radikalizacije u Sahelu/Magrebu); naglašava da je važno strogo nadzirati pravilno korištenje tim sredstvima kako bi se zajamčilo da se ne upotrebljavaju za financiranje projekata povezanih s prozelitizmom, indoktrinacijom i drugim ekstremističkim svrhama;

IX. Poticanje razmjene dobrih praksi u vezi s deradikalizacijom

72. smatra da uspostava sveobuhvatne politike za sprečavanje radikalizacije i novačenja europskih građana u terorističke organizacije ne može biti uspješna ako nije popraćena proaktivnim politikama deradikalizacije i uključivanja; stoga poziva EU da olakša razmjenu dobre prakse u uspostavi struktura za deradikalizaciju među državama članicama te između država članica i trećih zemalja koje su već stekle iskustvo i ostvarile pozitivne rezultate u tom području kako bi se europske građane i neeuropske građane koji legalno borave u EU-u spriječilo da napuste EU ili kako bi se kontrolirao njihov povratak; podsjeća da je potrebno pružiti podršku i obiteljima takvih osoba;

73. predlaže da države članice razmotre ideju o uključivanju mentora ili asistenata za savjetovanje u proces deradikalizacije građana EU-a koji su se vratili iz područja sukoba obeshrabreni tamošnjim iskustvom kako bi im se prikladnim programima pružila podrška u reintegraciji u društvo; u tom pogledu naglašava potrebu za boljom razmjenom najboljih praksi među državama članicama; ističe da bi mentori trebali biti voljni odgovarajućom obukom doprinijeti posebnim programima;

Srijeda, 25. studenog 2015.

74. poziva na pokretanje strukturirane komunikacijske kampanje u kojoj bi se upotrijebili slučajevi uspješno deradikaliziranih bivših europskih „stranih boraca” čija bi traumatična iskustva pomogla da se izloži duboko izopačen i obmanjujući religijski aspekt pridruživanja terorističkim organizacijama poput ISIS-a; stoga potiče države članice na razvoj struktura koje bi omogućile susret i dijalog s bivšim borcima; osim toga ističe da je uspostava kontakta sa žrtvama terorizma, čini se, učinkovita metoda za dokidanje religijskog ili ideološkog značenja radikalnog diskursa; predlaže da se ta kampanja koristi kao instrument pomoći u procesu deradikalizacije u zatvorima, školama i svim ustanovama koje se bave prevencijom i rehabilitacijom; nadalje, poziva Komisiju da podrži takve nacionalne komunikacijske kampanje, prije svega financijskom potporom, te da ih međusobno uskladi;

X. Onesposobljavanje terorističkih mreža

75. ističe da su pranje novca, izbjegavanje poreza i drugi porezni prekršaji u nekim slučajevima glavni izvori financiranja terorizma koji ugrožavaju našu unutarnju sigurnost te da stoga praćenje i suzbijanje kriminala koji utječe na financijske interese EU-a mora biti prioritet;

76. naglašava da su terorističke organizacije poput IS-a/Daeša i Džahbat al-Nusre prikupile znatne financijske resurse u Iraku i Siriji krijumčarenjem nafte, trgovanjem ukradenom robom, otmicama i ucjenama, zapljenom bankovnih računa i krijumčarenjem antikviteta; stoga poziva na identifikaciju država i posrednika koji doprinose tom crnom tržištu i na hitno zaustavljanje njihovih aktivnosti;

77. podržava mjere za oslabljivanje terorističkih organizacija iznutra i smanjivanje njihova trenutnog utjecaja na građane EU-a i državljane trećih zemalja koji legalno borave u EU-u; potiče Komisiju i nadležne agencije da razmotre načine za onesposobljavanje terorističkih mreža i otkrivanje izvora njihova financiranja; u tom cilju poziva na bolju suradnju financijsko-obavještajnih jedinica u službi država članica i na brz prijenos u nacionalno zakonodavstvo i provedbu paketa mjera protiv pranja novca; potiče Komisiju da predloži uredbu o otkrivanju i zaustavljanju financijskih tokova za financiranje terorizma i suzbijanju načina na koji se oni financiraju; stoga poziva Komisiju da ponovno ocijeni uspostavu zajedničkog europskog sustava za praćenje financiranja terorizma; potiče države članice da primijene najviše standarde transparentnosti u pogledu pristupa informacijama o stvarnim vlasnicima svih korporativnih struktura u EU-u i netransparentnim jurisdikcijama koje bi mogle biti pokretači financiranja terorističkih organizacija;

78. pozdravlja nedavno usvajanje europskog programa sigurnosti kojim se predlažu važni koraci u cilju ojačavanja borbe protiv terorizma i radikalizacije, kao što je uspostava Europskog centra za borbu protiv terorizma u okviru Europol; poziva države članice da u potpunosti iskoriste postojeće mjere i Komisiju da izdvoji dovoljno financijskih i ljudskih resursa za učinkovitu provedbu predloženih mjera;

79. ponovno poziva Komisiju da žurno preispita zakonodavstvo EU-a u pogledu vatrenog oružja revizijom Direktive Vijeća 91/477/EEZ kako bi se pojednostavila uloga nacionalnih policijskih i istražnih tijela u otkrivanju i suzbijanju trgovine oružjem na crnom tržištu i na „skrivenoj mreži” te poziva Komisiju da predstavi zajedničke standarde za onesposobljavanje vatrenog oružja kako bi osigurala neopozivu neuporabljivost onesposobljenog vatrenog oružja;

80. poziva na usklađeni pristup definiranju govora mržnje na internetu i drugdje kojim radikali potiču druge na nepoštovanje i kršenje temeljnih prava kao kaznenog djela; predlaže da se to konkretno kazneno djelo uvrsti u relevantne okvirne odluke Vijeća;

81. poziva države članice da sudjeluju u naporima da se uđe u trag vanjskim tokovima financiranja te da zajamče i pokažu transparentnost u svojim odnosima s određenim zemljama Perzijskog zaljeva u cilju pojačane suradnje kako bi se rasvijetlilo financiranje terorizma i fundamentalizma u Africi i na Bliskom istoku, ali i nekih udruga u Europi; potiče države članice na suradnju u borbi protiv crnog tržišta nafte koje je glavni izvor prihoda za terorističke organizacije; smatra da države članice ne bi trebale oklijevati u pogledu primjene mjera ograničavanja protiv pojedinaca i organizacija kad postoje vjerodostojni dokazi o financiranju ili drugim vrstama suučesništva u terorizmu;

Srijeda, 25. studenog 2015.

82. oštro bi odbacio sve pokušaje da se uklone dijelovi izvješća s naglaskom na borbi protiv terorističkih činova i ekstremizma kao takvih; zauzima stajalište da nije od pomoći te da je kontraproduktivno raskinuti vezu između borbe protiv radikalizacije i borbe protiv načina na koji se ona očituje; poziva Vijeće da sastavi crnu listu europskih džihadista i osumnjičenih džihadističkih terorista;

o

o o

83. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica EU-a i država kandidatkinja, Ujedinjenim narodima, Vijeću Europe, Afričkoj uniji te zemljama članicama Unije za Mediteran, Lige arapskih država i Organizacije za europsku sigurnost i suradnju.
